

ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

ATHENS SCHOOL OF FINE ARTS
SCHOOL OF FINE ARTS
DEPARTMENT OF FINE ARTS

ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ/ PAINTING DIVISION

Θ' Εργαστήριο / Painting Studio 9

Δ/ΝΤΗΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ/STUDIO DIRECTOR

Νικόλαος Αρβανίτης/Nikolaos Arvanitis

Πτυχιακή Εργασία
Graduate (Batchelor) Uluru

Ουλουρού
Uluru

Ελευθερία Τσικάκη/Elftheria Tsikaki
A.M. / R.N. : 4214

Επιβλέπων Καθηγητής/Supervisor Professor
Νικόλαος Αρβανίτης/ Nikolaos Arvanitis

Αθήνα, Νοέμβριος 2025

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

«Δηλώνω ότι είμαι ο/η αποκλειστικός/η δημιουργός της πρωτότυπης εργασίας, νόμιμος/η κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της και ότι έχω το δικαίωμα, να παραχωρήσω τα δικαιώματα που αναφέρονται στην παρούσα άδεια.

Βεβαιώνω, ότι το σύνολο του τεκμηρίου που καταθέτω αποτελεί γνήσιο έργο παραχθέν από εμένα και δεν παραβιάζει τα δικαιώματα άλλου δημιουργού με οποιονδήποτε τρόπο.

Το τεκμήριο/α που καταθέτω είναι το τελικό εγκεκριμένο έργο από την εξεταστική επιτροπή, δεν προκύπτει από λογοκλοπή ή νοθευμένη έρευνα, δεν προσβάλλει πνευματικά δικαιώματα άλλων δημιουργών και δεν παραβιάζει προσωπικά δεδομένα.

Ως κάτοχος των πνευματικών δικαιωμάτων της εργασίας αυτής, παραχωρώ στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών το μη-αποκλειστικό δικαίωμα δημοσίευσης και διάθεσης της ψηφιακής μορφής της εργασίας μου, εντός και εκτός του δικτύου, μέσω του Ιδρυματικού Αποθετηρίου «Art-IA», με την προϋπόθεση ότι διατίθεται με μία από τις άδειες που έχω επιλέξει κατά την αυτό-απόθεση. Η εν λόγω παραχώρηση δεν συγκρούεται με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων ή με παραχωρηθέντα ήδη από εμένα σε τρίτους σχετικά δικαιώματά μου. Η βιβλιοθήκη δεν ασκεί κανενός είδους επιμέλεια στο περιεχόμενο της εργασίας μου και αναλαμβάνω πλήρως την ευθύνη του περιεχομένου της.

Η έγκριση της παρούσας εργασίας δεν υποδηλώνει απαραίτητως την αποδοχή των απόψεων του/της συγγραφέα/ως από την Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών.

Ευχαριστίες - Αφιερώσεις

Ένα μεγάλο ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ στους δασκάλους μου Γ.Χαρβαλιά και Ν.Αρβανίτη καθώς και σε όλους τους καθηγητές της Α.Σ.Κ.Τ οι οποίοι κατά τη διάρκεια των σπουδών μου συνέβαλαν στην επιτυχή ολοκλήρωσή τους.

4/11/2025

Ελευθερία Τσικάκη

ULURU

Σημείο αναφοράς για τη δημιουργία των έργων που εκτίθενται αποτελεί η Τέχνη των Αβορίγινων, από τις αρχαιότερες μορφές τέχνης. Οι Αβορίγινες (ab origine: «από την αρχή»), οι αυτόχθονες κάτοικοι της Αυστραλίας αποτελούν τον αρχαιότερο πολιτισμό στη Γη. Ιθαγενείς του ονείρου συνδέουν τα άστρα με τη γη. Θεωρούν πως όλα είναι ενιαία και τίποτα δε διαχωρίζεται από το άλλο. Γι αυτούς οι άνθρωποι, τα ζώα, τα άστρα, ο ίδιος ο πλανήτης συνδέονται και μοιράζονται μία κοινή, πρωτογενή συνείδηση. Ένας λαός με ιδιαίτερη σχέση με την τέχνη, καθώς δεν υπήρχε γραπτή γλώσσα, τα έργα τους αποτελούσαν τον τρόπο έκφρασης και μεταβίβασης της γνώσης τους. Η τέχνη τους εμπεριέχει τον αέναο κύκλο ζωής και ως λαός πιστεύει σε μια βαθιά πνευματική σύνδεση του ουρανού με τη Γη, η οποία είναι αναγκαία για αυτό και τη θεωρούν ιερή, ώστε οι άνθρωποι να ζουν σε αρμονία.

Η σειρά των έργων δανείζεται τον τίτλο της από τον εμβληματικό ερυθρόχρωμο μονόλιθο «Uluru», όπως τον αποκάλεσαν οι ιθαγενείς Πιτιαντιατιάρα, χωρίς αυτή η λέξη να έχει κάποια συγκεκριμένη σημασία στη γλώσσα τους, που βρίσκεται στην καρδιά της Αυστραλίας. Ένας απομονωμένος ογκώδης βράχος, με το μεγαλύτερο μέρος του να βρίσκεται κάτω από το έδαφος, υψώνεται απότομα περιβαλλόμενος από επίπεδες πεδινές εκτάσεις σε ζεστή και ξερή περιοχή. Η εντυπωσιακή όψη του οφείλεται στο ιζηματογενές πέτρωμα από κόκκους χαλαζία, ψαμμίτη ή αμμόλιθο, υλικό το οποίο επιλέγω να χρησιμοποιήσω σε μέρος από τα έργα μου. Το Uluru αποτελεί το ιερό βουνό και τον μεγάλο ιερό βωμό των Αβορίγινων. Σύμφωνα με τις πεποιθήσεις τους δεν επιτρέπεται να μοιράζονται την ιστορία τους και πολλούς από τους μύθους τους με ξένους και για αυτό είναι λίγα αυτά που γνωρίζουμε για την ιερή σημασία που έχει για αυτούς ο μονόλιθος Uluru.

Το έργο που παρουσιάζω αποτελείται από διακριτές ενότητες. Στην πρώτη ενότητα επιλέγω να αποτυπώσω μαλλιά (κόμη). Το 1921 ένας ιθαγενής της Αυστραλίας δώρισε στον Βρετανό ανθρωπολόγο Αλπερτ Κον Χάντον μία μπούκλα μαλλιών, η οποία αναλύθηκε και αποκάλυψε την αλληλουχία του γονιδιώματος των Αβορίγινων. Η αποκάλυψη αυτή μας έκανε γνωστό πως η έξοδος των μακρινών προγόνων των σημερινών Αβορίγινων από την Αφρική είχε σημειωθεί πολύ νωρίτερα από αυτή των

Ευρωπαίων και των Ασιατών, έως και 25000 χρόνια νωρίτερα. Η επιλογή να απεικονίσω μαλλιά στο έργο μου αναφέρεται στην κατάρριψη της θεωρίας πως οι «αρχαιότεροι» άνθρωποι έποικοι εκτός της Αφρικής είναι οι Ευρωπαίοι καθώς και στο ενδιαφέρον μου για τους ποικίλους συμβολισμούς και δοξασίες της αρχαιότητας με τους οποίους συνδέεται η απεικόνιση μαλλιών.

Για τη δημιουργία των έργων που αποτελούν τη δεύτερη ενότητα, παρακινήθηκα από τα γεωλογικά χαρακτηριστικά του βράχου. Φυσικές ρωγμές, σπηλιές, βραχώδεις σχηματισμοί, απομεινάρια της διάβρωσης που ξεκίνησε εκατομμύρια χρόνια πριν και φιλοξενούνται όχι μόνο σε έναν μοναδικό, γεωλογικό, αλλά και πολιτιστικό χώρο. Υιοθετώ την τεχνική του κεντήματος, την παλαιότερη τέχνη των γυναικών, ως καλλιτεχνική έκφραση και διαλογιστική διαδικασία. Μεταχειρίζομαι πυκνές και άναρχες βελονιές πάνω σε ύφασμα ώστε να προκύπτουν άμορφα και ανάγλυφα σχήματα, συμπαγή αποτυπώματα που δημιουργήθηκαν με μία διάθεση αντίστασης στη φθορά του χρόνου.

Στην τρίτη ενότητα, εμπνεόμενη από τα χαρακτηριστικά της Αβορίγινης Τέχνης (Aboriginal Art) αλλά και τα ιδεώδη του λαού της, εργάζομαι ακολουθώντας μία ελεύθερη χειρονομιακή διαδικασία έκφρασης που έχει ως αποτέλεσμα να μην αποκαλύπτονται συγκεκριμένες γνώριμες εικόνες, αλλά τυχαίες οργανικές φόρμες. Για την υλοποίησή τους εφαρμόζω την τεχνική της μονοτυπίας, μέσω της οποίας αποτυπώνονται ακανόνιστες καμπύλες. Ο κύριος όγκος των έργων μου προκύπτουν μέσα από την επανάληψη στην διαδικασία παραγωγής. Διαδικασία η οποία με οδηγεί στο βάθος της ανθρώπινης ύπαρξης και στην διαδοχή ζωή-θάνατος-ζωή.

Λέξεις Κλειδιά: Αβορίγινες, Μονόλιθος, Αρμονία, Αποτυπώματα, Επανάληψη

ULURU

The creative reference point for the works on display is Aboriginal art, one of the most ancient art forms. The Aborigines (ab origine: ‘from the beginning’), the indigenous inhabitants of Australia, constitute the oldest civilization on Earth. The people of the Dreaming connect the stars with the earth, believing all things are one – inseparable and eternally intertwined. In their worldview, people, animals, the stars, and the earth itself are bound together by a shared primordial consciousness. As a people without a written language, their works are their means of passing down ancestral knowledge. Their art embodies the eternal cycle of life and, as a people, they hold to a belief in a deep spiritual bond between heaven and earth, one they deem to be sacred and essential for humanity to live in harmony.

The series of works takes its title from the iconic red-hued monolith ‘Uluru’ as it was called by the native Pitjantjatjara people – without that word having any specific meaning in their language – that stands in the heart of Australia. An isolated, monumental rock formation, the larger part of which lies underground, it rises abruptly amidst sun-scorched, dry plains. Its striking appearance is due to the sedimentary rock composed of quartz grains and red sandstone, materials I have chosen to incorporate into some of my works. Uluru stands as the sacred mountain and the great sacred altar of the Aboriginal people. According to their beliefs, they are not allowed to share either their history or many of their myths with outsiders, and therefore little is known of the spiritual significance that the Uluru monolith holds for them.

The work I present consists of distinctly different sections. In the first section, I chose to use hair as a central motif. In 1921, an Aboriginal Australian donated a lock of his hair to the British anthropologist Alfred Cort Haddon. Decades later, this sample was analysed and revealed the full genome sequence of Aboriginal Australians. This analysis revealed that the distant ancestors of Aboriginal Australians migrated out of Africa much earlier than Europeans and Asians by as much as 25,000 years. The choice to use hair in my work references the refutation of the theory that the earliest settlers outside of Africa were Europeans, and reflects my interest in the varied ancient symbolism and beliefs with which the representation of hair is associated.

To create the works that make up the second section, I was motivated by the geological characteristics of the rock. Natural fissures, caves, rock formations, remnants of erosion that began millions of years ago not only occupy a unique geological space, but also a cultural one. I have adopted embroidery, the most ancient of women’s arts, both as a form of creative expression and a meditative process. I use dense and anarchic stitching on

fabric to create amorphous and textured forms; dense, tactile impressions created to demonstrate resistance to the destructive passage of time.

The third section draws inspiration from the characteristics of Aboriginal Art and the ideals of its people. I work through a free, gestural process of expression that does not reveal familiar, recognisable images, but rather gives rise to spontaneous, organic forms. To achieve this, I use monotype printing techniques to capture spontaneous, irregular curves. The main body of my works are the product of a repetitive production process. This process leads me to a deeper appreciation of human existence and the succession of life, death, and rebirth.

Keywords: Aboriginal, Monolith, Harmony, Imprints, Repetition

Σύντομο Βιογραφικό Σημείωμα

Η Ελευθερία Τσικάκη ζει και εργάζεται στην Αθήνα. Φοίτησε στο Εικαστικό Τμήμα της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών από το 2019 έως το 2025, στο Β΄ Εργαστήριο Ζωγραφικής με δάσκαλο τον Γ.Χαρβαλιά και στο Θ΄ Εργαστήριο Ζωγραφικής με δάσκαλο τον Ν.Αρβανίτη. Επίσης συμμετείχε για τρία χρόνια στο Εργαστήριο Φωτογραφίας της σχολής με καθηγητές τον Π.Κοκκινιά και Α. Βούτσα.

ΕΡΓΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

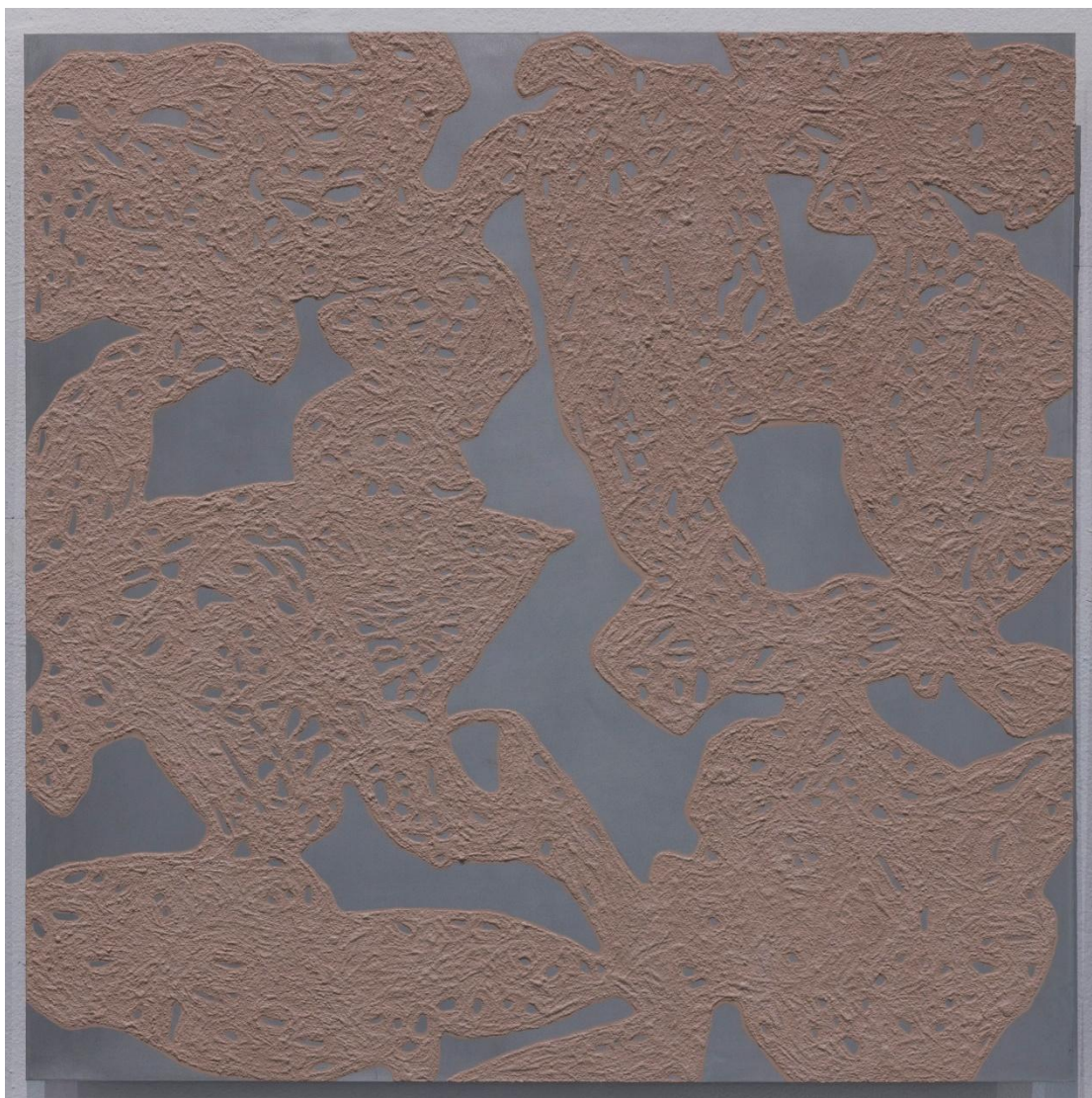

Τίτλος: Αχνάρια

Αλουμίνιο, χαλαζιακό αστάρι, υδατοδιαλυτά σμαλτοχρώματα

100X100cm

2025

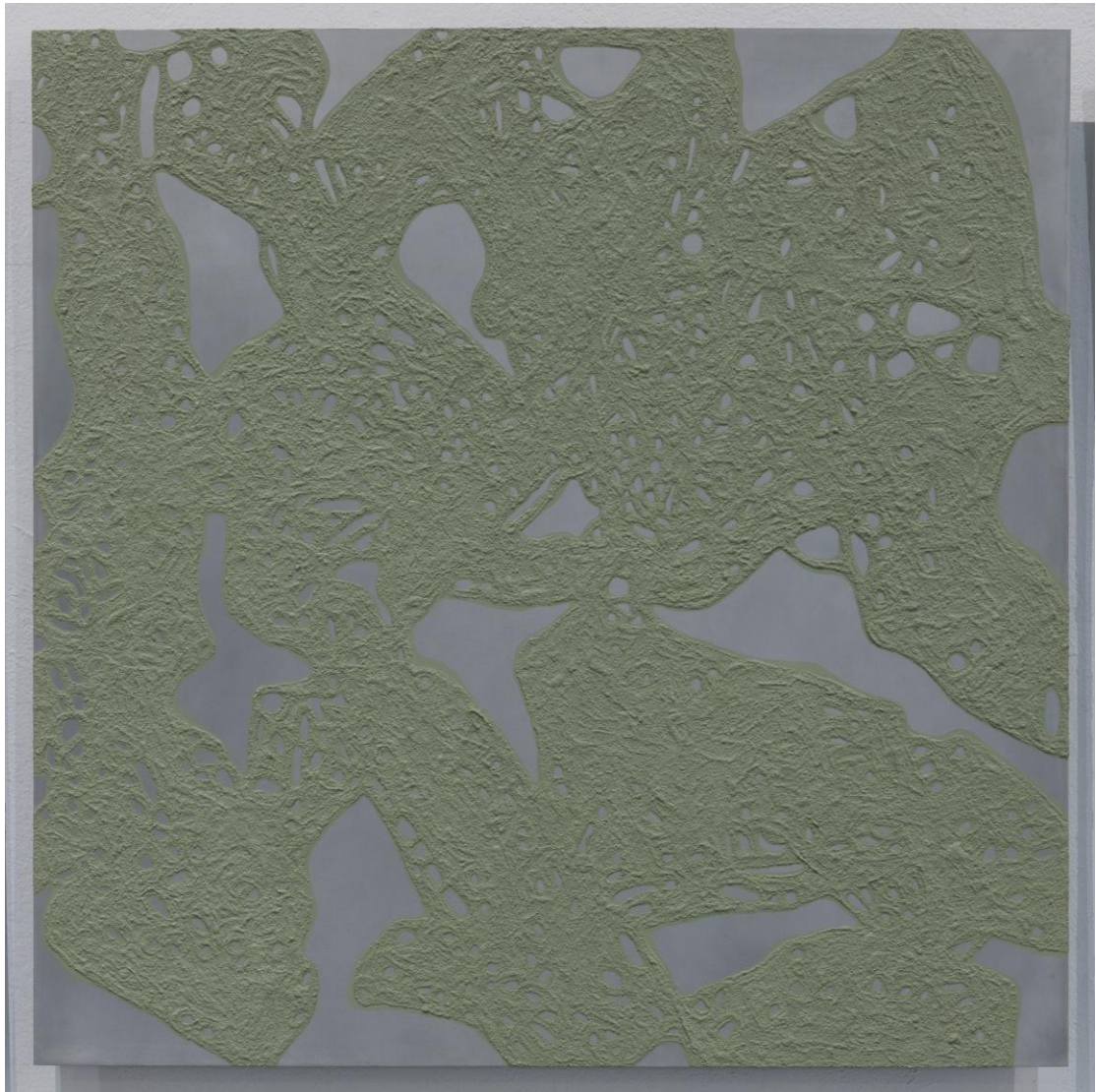

Τίτλος: Αχνάρια

Αλουμίνιο, χαλαζιακό αστάρι, υδατοδιαλυτά σμαλτοχρώματα

100X100cm

2025

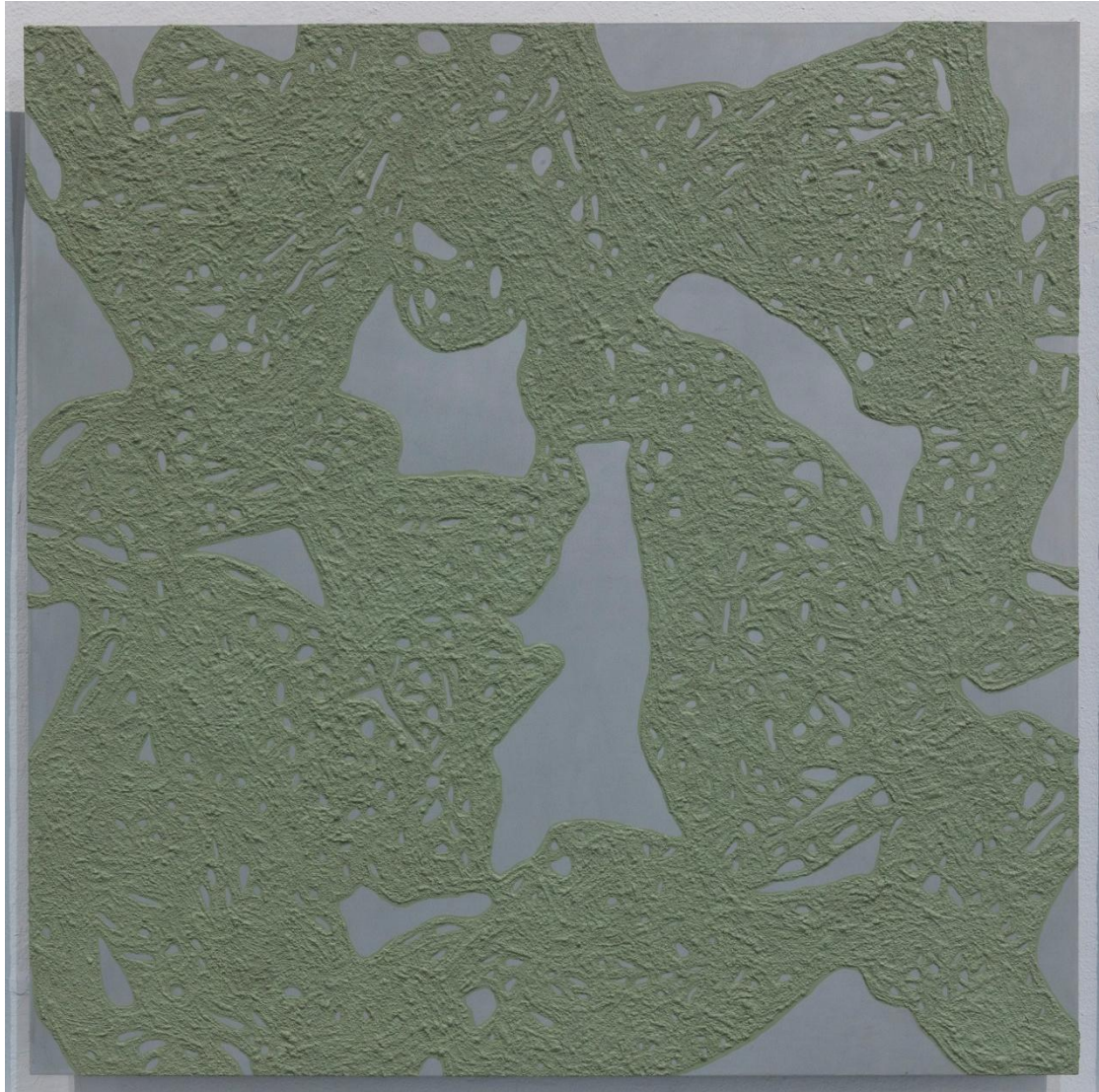

Τίτλος: Αχνάρια

Αλουμίνιο, χαλαζιακό αστάρι, υδατοδιαλυτά σμαλτοχρώματα

100X100cm

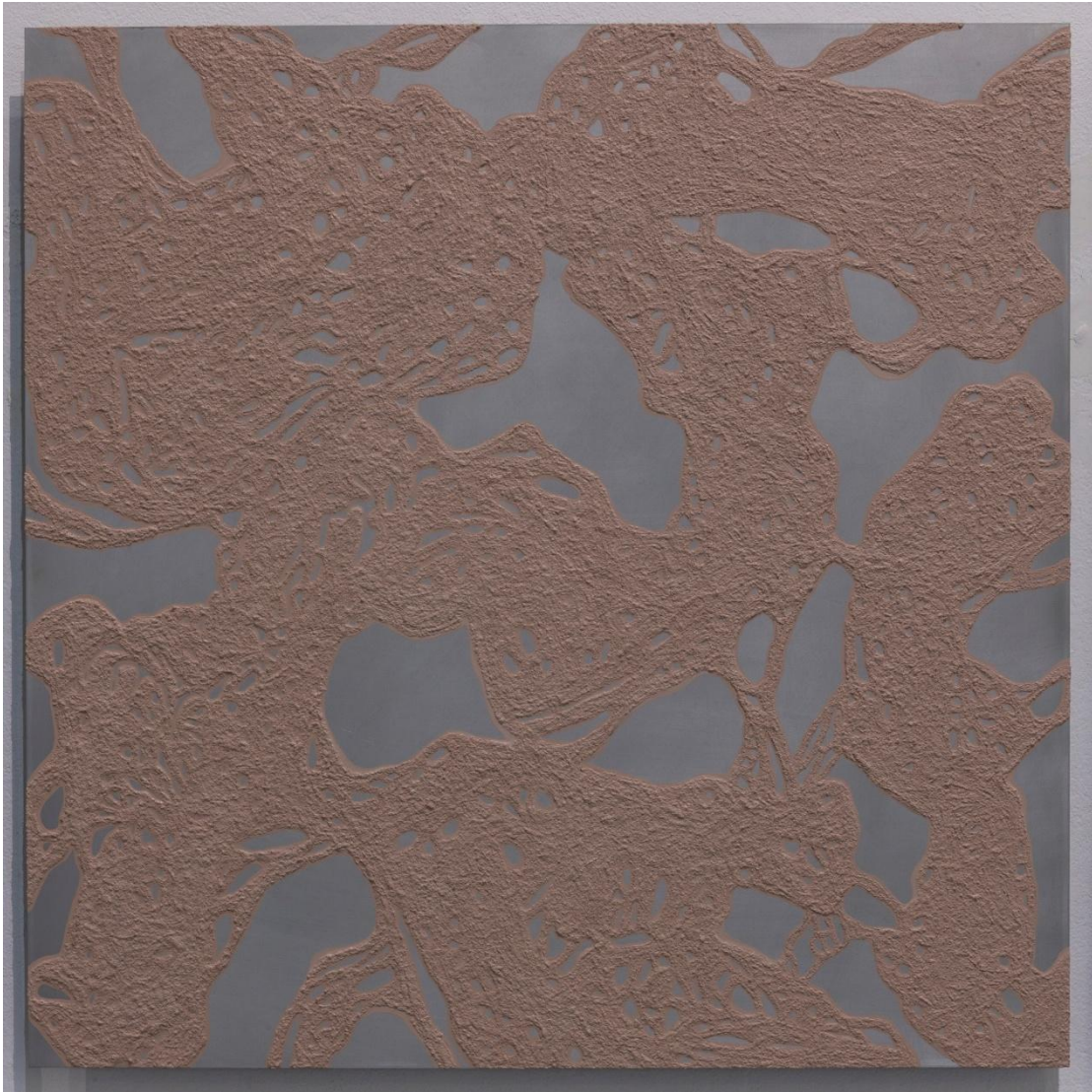
2025

Τίτλος: Αχνάρια

Αλουμίνιο, χαλαζιακό αστάρι, υδατοδιαλυτά σμαλτοχρώματα

100X100cm

Τίτλος: Αχνάρια

Αλουμίνιο, χαλαζιακό αστάρι, υδατοδιαλυτά σμαλτοχρώματα

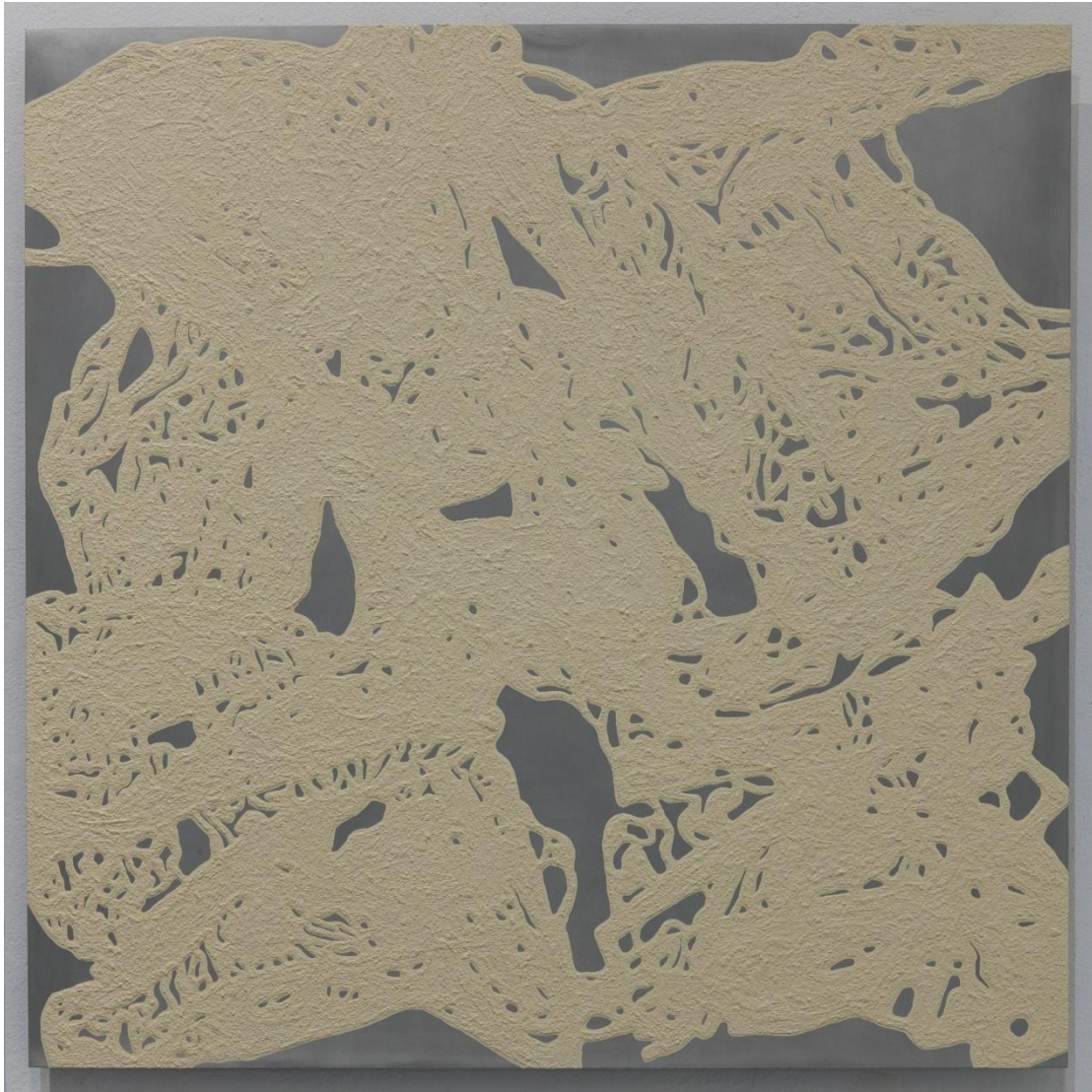
100X100cm

Τίτλος: Αχνάρια

Αλουμίνιο, χαλαζιακό αστάρι, υδατοδιαλυτά σμαλτοχρώματα

100X100cm

Τίτλος: Αχνάρια

Αλουμίνιο, χαλαζιακό αστάρι, υδατοδιαλυτά σμαλτοχρώματα

100X100cm

Αχνάρι

Κέντημα σε επιχρωματισμένο ύφασμα

52X72cm

2025

Αχνάρι

Κέντημα σε επιχρωματισμένο ύφασμα

52X72cm

2025

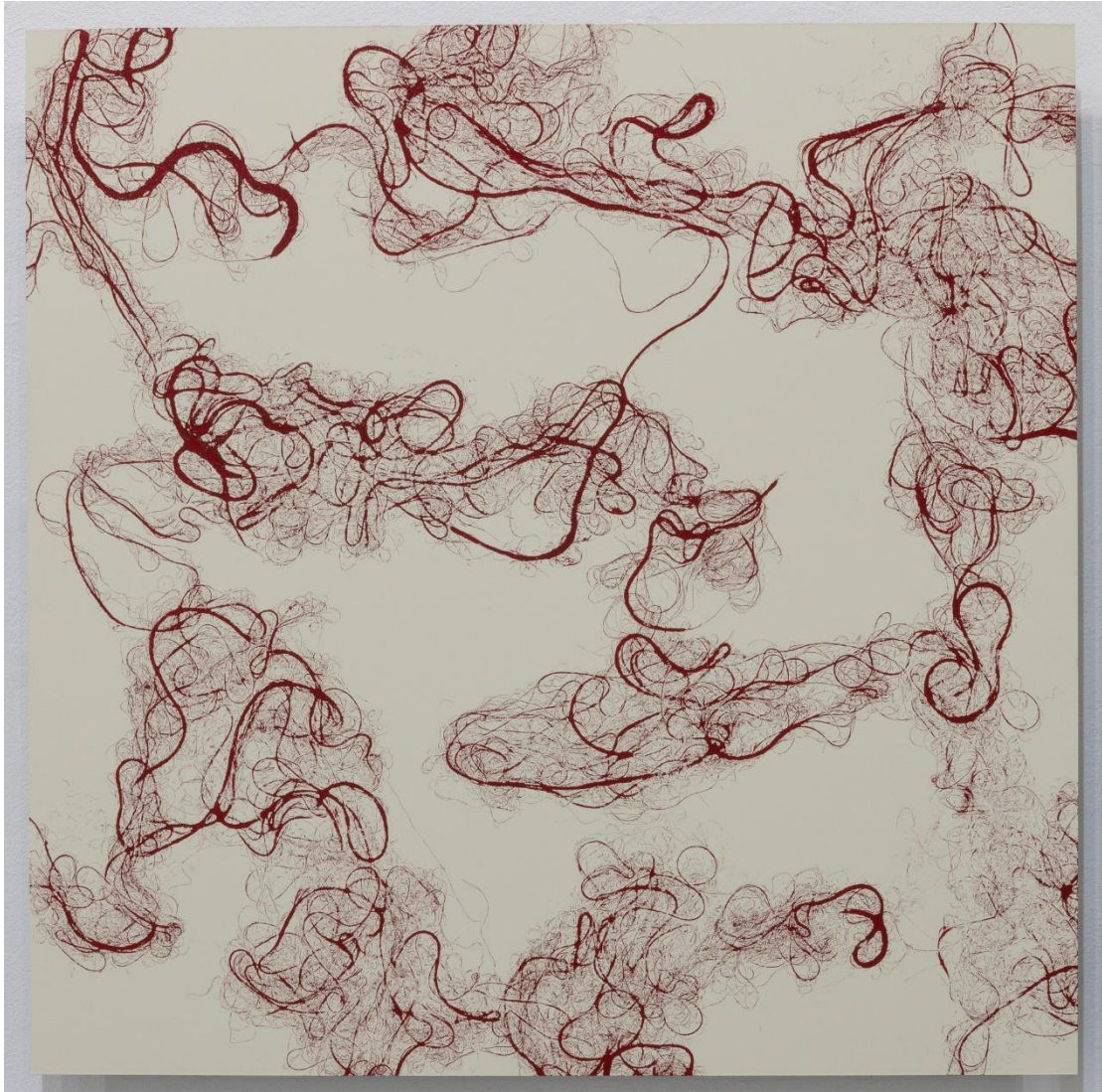

Αχνάρι

Κέντημα σε επιχρωματισμένο ύφασμα

52X72cm

2025

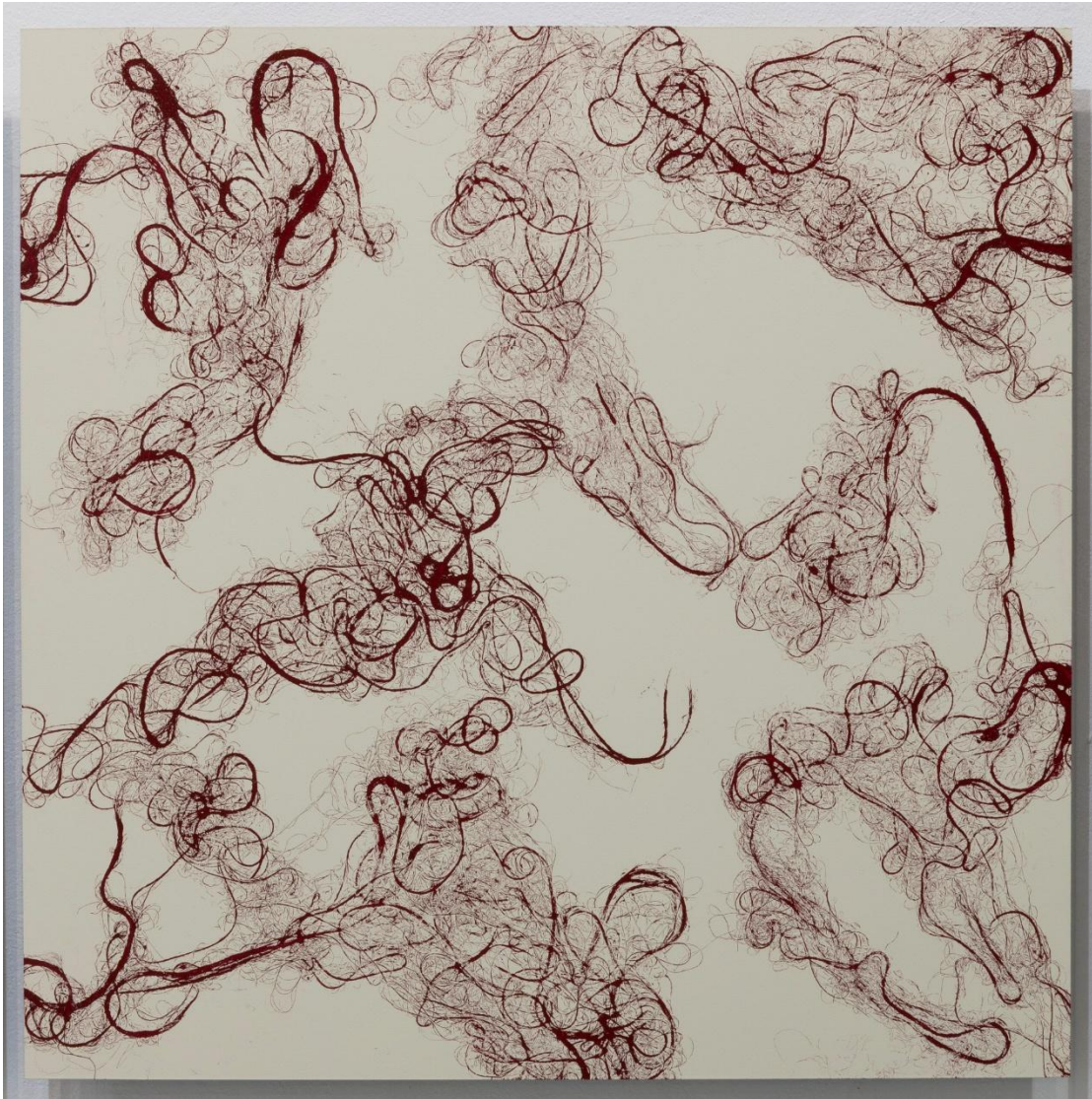

Komi

Αλουμίνιο, μελάνι, υδατοδιαλυτό σμαλτόχρωμα

100X100cm

2025

Komi

Αλουμίνιο, μελάνι, υδατοδιαλυτό σμαλτόχρωμα

100X100cm

2025

Komi

Αλουμίνιο, μελάνι, υδατοδιαλυτό σμαλτόχρωμα

200100cm

2025